მწერალი ნიკო ლომოური (ავადმყოფობის გამო)

დაჭრ. ქართველ. მეომარნი და მათი მომვლელნი წმ. ნინოს ლაზარეთში

№ 14

შინაარსი:

1. **მეთაური**: ა ყველაფერი და არ ფერი; ბ) სინდისის მამხილებელი 2
2. **აკაკი** — ავსულთა საპასუხოდ (კრილოვის იგავ-არაკებიდან) „
3. **ივ. გომართელი** — კონსილიუმი 3
4. **გ. ქუჩიშვილი** — ხელზე მოსამსახურე 4
5. **სევდია** — ვინ სიპასუხებს: კეშმარიტად?! 5
6. **ვახ. კოტეტიშვილი** — შავი წიგნი (შ. არაგვისპირელის შემოქმედ[1]ა) 5
6. **ცვარ-ნამი** — გაზაფხულის მოლოდინში 7
8. **გ. მეგრელიშვილი** — მალე, სულ მალე გაზაფხულდება 8
9. **დ. თურდოსპირელი** — ა) უკრაინელი მწერლები, ბ) შემოდგომა სიყვარულისა (ეტიუდი, ნათარ. უკრაინულიდან) 9
10. **ანეტა კაპანაძე** — ხალხური შემოქმედება: გუშანი 11
11. **მიხ. კიაზოშვილი** — ჩვენი კომედიები „
12. **ა. ძაძამია** — სადღეგრძელო (სცენა) 12
13. **ს. ერთაწმინდელი** — მწარე სიცილი 13
14. **ანნა ვართაგაკა** – ქართველების „მატიკა“ (დასასრული) „
15. **ქართული სახიობა** 15
16. **წვრილი ამბები** „
სურათები; განცხადებანი

ს ა ხ ა ლ ხ ო ს ა ხ ლ ი

ორშაბათს, 6 აპრილს

ქართველ მსახიობთაგან **ვალერიან გუნიას** მეთაურობით წარმოდგენილი იქნება ცნობილი ისტორიული დრამა 5 მოქ. ერისთავისა

სამშობლო

მონაწილეობენ: ქ. ქ. ნ. დავითაშვილი, ელ. პ. ზოთაძე, ჩერქეზიშვილი, ვ. გამყრელიძე, ვ. გუნია, ი. ივანიძე, ი. ზარდალიშვილი, ი. ყივიძე, დ. მგალობლიშვილი, ა. შაწშიაშვილი, ი. რომანიშვილი. ნ. ციციშვილი, პ. ფრანგიშვილი, ლ. თუხარელი, ი. მამფორია და სხ.

დასაწყისი შუადღის 7½ საათზე

ადგილების ფასი ორი შაურიდან მანათსახეგრამდე

ბილეთები ამოსყიდვა იყიდება თეატრის კასაში

რეჟისორი ვალ. გუნია

ახალახან გაიხსნა

ა ფ თ ი ა ქ ი

პროვიზორის ა. ს. ახვლედიანისა

(სამხედრო ქუჩისა და გოლოვინის პროსპექტის კუთხე), (5—2

ხელისმომწერთა საყურადღებოდ

ვინც ჟურნალის ხელმოსაწერ კუთვნილ გადასახადს არ შემოიტანს, მომავალი კვირიდან ჟურნალი აღარ გაეგზავნება.

ზ. ჭიჭინაძის

აჭარის შესახები წიგნები

1. **ოსმალეთის ყოფილი საქართველო** ფ. 50 კ.
2. **მუჰაჯირი ანუ დიდი გადასახლება ქართველ მაჰმადიანთა** ფ. 50 კ.
3. **ქართველ მაჰმადიანთა სოფლები საქართველოში** ფ. 60 კ.

ისყიდება „განთიადი“-ს კანტორაში გ. მ. მახარაძესთან (მიხეილის პრ. № 18) ფოსტით მისამართი: Тифлисъ. 2-я Тумановская, № 32. Зах. Чичинадзе — **ვინც ავტორისაგან — ზ. ჭიჭინაძისაგან — გაიწერს გასაგზავნი ფასი არ გადახდება.** (5—3)

ს ა ხ ა ლ ხ ო ს ა ხ ლ ი

ოთხშაბათს 8 აპრილსთ, ობიდისის ქართ. დრამ. დასის მსახ. ამხ-ბის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

მ ე დ ე ა

ტრაგ. 5 მოქ. სუვოროვისა თარგ. დ. მესხისა

მონაწილეობს მთელი დასი.

ადგ. ფასი 1მ. 20 კ-დან 10 კ-მე

დასაწყისი სად. 7½ საათზე.

რეჟ. მ. ქორელი

თეატრი და ცხოვრება

№ 14

წელიწადი მესამე

წლიურად 5 მ., ნახევარ წლით 3 მ., ცალკე ნომერი 10 კ. ხელის მოწერა მიიღება „სორაპან“-ის სტამბაში. მისამართი: Тифлисъ Ред. „Театри да Цховреба“ I. Имедашвили

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—ხელთნაწერები საჭიროებისამებრ შესწორდება.—რედაქტორთან პირისპირ მოლაპარაკება შეიძლება „სორაპანის“ სტამბის კანტორაში—დილით 9—2 ს., საღამოთი 5—7 ს., ტელეფონი № 15-41

№ 14 კვირა 5 აპრილი 1915 წ.

5 აპრილი

ყველაფერი და არაფერი

სწორედ ასეთი ზღაპარია ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრება—ყველაფერი და არაფერი...

მოიგონეთ, რამდენი ფონდი გვაქვს დაარსებულ-დაწყებული და არც ერთი თავმოდგმული...

პირველხანად ფაციფუციით ვიწყებთ საქმეს, დავაფუძნებთ ამა თუ იმ ფონდს, ორიოდე მანათსაც შევსწირავთ, და.. გათავდა: ამითი ვიხდით ჩვენს მოქალაქეობრივ ვალს..

ამიტომაც არის, რომ არც ერთს ჩვენს დაწყებულ საქმეს სასურველი ბოლო არ მისცემია..

ქართული თეატრის დაწვამ თბილისში რომ დიდათ შეაფერხა ჩვენი სასცენო ხელოვნების აღორძინება-წინსვლა, ამის ნიშნებს დღეს უკვე ვხედავთ.. მართალია წარმოდგენები ხშირად იმართება, ერთს დღეს რამდენიმე ადგილას, ზოგჯერ ერთი და იგივე პიესაც იდგმის, მაგრამ ეს კიდევ ხელოვნების წინსვლას არ ამტკიცებს..

დასი უკვე დაიქსაქსა, დაიფანტა, შეიქმნა რამდენიმე ჯგუფი და თავთავის წარმოდგენას მართავს,—როგორ წარმოდგენას — ამას ნუღარ იკითხავთ, რადგან უბინაოსა და ლუკმა-პურის ძებნით შეპყრობილს აქტიორს უმთავრესად შემოსავალი აფიქრებს..

ეს გარემოება კიდევ ერთხელ მოაგონებს ჩვენის თეატრის აღმშენებელ კომიტეტის წევრთ, რომ მხოლოდ საპატიო სახელით—**„ქართულ თეატრის აღმშენებელ კომიტეტის“ წევრის** სახელით—არ დაკმაყოფილდენ..

იმის მაგიერ, რომ დღე-ღამ ზრუნავდენ, საიდანაც იქნება ფული შეკრიბონ, საჭირო თანხას თავი მოუყარონ, დღემდე აგენტურა ვერ მოუწყვიათ და ისიც-კი ვერ დაუწესებიათ, ყოველ ქართულ წარმოდგენაზე, სადაც უნდა გაიმართოს, რამდენიმე ნაწილი ქართული თეატრის ამშენებელ თანხის გასაძლიერებლად გადაიდოს..

გვეტყვიან—ჯერ ომიანობა გათავდესო, ან სხვა გასაჭირი კარზე გვადგია, რა დროს თეატრიაო და სხვა, მაგრამ ვინ იტყვის, რომ ომი ასე მალე გათავდეს, ეს ერთი და მეორეც—საერთაშორისო ომიანობა რომ გათავდეს კიდეც, ვინ იქნება თავდები, რომ ამას სხვა რაიმე არ მოჰყვება?

მანამდე გულხელდაკრეფილნი ვისხდეთ?!

არა და არა!.. საჭიროა სათეატრო კომიტეტმა ყოველივე იღონოს და საქმე არ მიაძინოს, თორემ ასე ზოზინით თუ „ვიჩალიშეთ“, მთელი ათეული წლები გავა და თეატრის აშენებას ვერ ვ ღირსებით, ხოლო სანამ თეატრი აშენდება ჩვენი დასი და სასცენო ხელოვნება საფრთხეში ჩავარდება,—პავლეს მოსვლამდე პეტრეს ტყავი გასძვრება..

სინდისის მამხილებელი

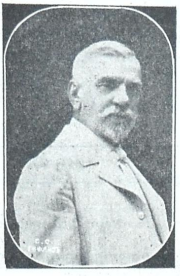

თავ. ნ რ. ერისთავი

სხვა წაირად არ შემიძლიან მოვიხსენიო ის ნათელი სახე-სულის ადამიანი, რომელიც ამ ორმოცი დღის წინად მივაბარეთ დიდუბის გალავანშ სამარეს, და რომლის ქვრივმაც ამ დღეებში ასე საუცხოვოდ აღნიშნა თვისი მეუღლის ხსოვნა. . .

ეს გახლავთ თავ. ნიკოლოზ რევაზის ძე ერისთავი...

თავ ს დროზე აღვნიშნეთ, რომ იგი იშვიათი თვისების ადამიანი იყო, ქართველთა ყოფა-ცხოვრებისა, მწერლობისა და კულტურულ-ეროვნულ წინმსვლელობის მუდმივი ფხიზელი მეთვალყურე.. მაგრამ იგი კიდევ უფრო მეტად ცნობილი იყო, ვითარცა სინიდისის მამხილებელი... შენი შნავდა რაიმე უკუღმართობას,—და ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრება ხომ უმეტესად უკუღმართობისაგან შესდგება, — იგი, თავადი ნიკოლოზი, კალმით კი არა, პირისპირ, ცოცხალი სიტყვით ამხელდა მის მომავლინებელს .. ეს იცოდა და იცის ყოველმა მისმა ახლო მცნობმა, მაგრამ დღეს თუ კიდევ ერთხელ გავიხსენეთ, იმიტომ რომ ამ დღეებში მისმა ქვრივმა, კნ. ეკატერინემ, ფრიად დამახასიათებელ შეწირულებ თ აღ ნიშნა თვისი მეუღლის ნეტარი ხსენება:

ქ. შ. წ. კ. გ. საზ. შესწირა 10,000 მანათი სალიტერატურო ფონდის შესადგენად, საიდანაც უნდა შეიქმნას საგანგებო თანხა საუკეთესო ნაწარმოებთა დასაჯილდოვებლად (ამ თანხიდან 2000 მან. მოხმარდება ნიკ. ორბელიანისა და ნ. ბარ თაშვილის თხზულებათა საუკეთესოდ გ მოცემას), 3,000 ქართულ თეატრის ასაგებ ფონდს, 500 მან. სრულიად საქართველოს სცენის მოღვაწეთ პირველ ყრილობის ოქმების გამოსაცემად.

ღირსეულმა მეუღლემ სასახელოდ აღბეჭდა ქართველთა მახსოვრობაში ღირსეული ქართველის ხსოვნა და ახლა ჩვენ საზოგადო-საკულტურო დაწესებულებათა მესვეურების ვალია ეს თანხა, განსაკუთრებით პირველი ნაწილი მისი, დიდის დაკვირვებით მოიხმარონ ხსენებულ მიზნის განსახორციელებლად, რითაც უმეტეს პატივს სცემენ ქართველთა სინდისის მამხიელებელის ხსოვნას.

ავსულთა საპასუხოდ

გამვლელები და ძაღლები

(კრილოვის იგავ-არაკებიდან)

შარა გზაზე მიდიოდა
ერთად ორი მეგობარი,
იმ მთისა და ამ ბარისა
გაემართათ საუბარი

—

იმ დროს გოშიამ უეცრად
ღობეში თავი გამოჰყო,
შორიდამ გული მოიცა
და მგზავრებს ყეფა დაუწყო.

—

მის ხმაზე ასტყდნენ ძაღლები,
შეიქნა ყეფა უწყალო!
შეჩერდა ერთი გამვლელი
და მსხვილ ქვას ხელი მოავლო.

—

მეორემ უთხრა: „მაგითი
ნუ ჰფიქრობ მოიგეროო!
ერთს რჩევას მოგცემ, ძმობილო,
და სჯობს ის დაიჯეროო!

—

ვიცი მაგათი ბუნება
და კარგად ვიცნობ ყველასო,
ერთი თუ აგიყოლიეს,
აღარ მოგცემენ შველასო!

—

მაგრამ შენ თუ არ მიაქცევ
სრულიად ყურადღებასო,
კუდების ამოძუებით
შესწყვეტენ ყეფა-ღრენასო“

—

მართლადაც არ გადაედგათ
ჯერ კიდევ ათი მათ ბიჯი,
ძაღლემაც ყეფა შესწყვიტეს,
თითქოს აჰკროდესთ მათ კრიჟი.

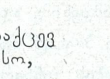

კ ა პ ი ტ ა ნ ი
თავ. კონსტანტინე ლევანისძე გელოვანი
ძმა განსვენებულ დეპუტატ ვ. გელოვანისა, რუს-იაპონელთა და ახლანდელ ომში ვაჟკაცობის გამოჩენისათვის დაჯილდოვებული სხვა და სხვა ორდენებით. მარტში დასჭრეს თავსა და ხელში მძიმედ.

კონსილიუმი

მიხეილ პეტრეს ძე თავის უწყებაში საუკეთესო მოხელედ ითვლებოდა.

— ჯამაგირის მუქთათ აღება მე არ მიყვარს, ხშირად იცოდა მან თქმა: მთავრობა თუ სინდისიერად მაძლევს ყოველ თვის ოც რიცხვში ჯამაგირს, მეც სინდისიერად უნდა შევასრულო ჩემი საქმე.

და მართლაც მიხეილ პეტრეს ძე თავის საქმეს სინდისიერად და მუყაითად ასრულებდა.

დილის რვა საათზე ის უსათუოდ ზეზე იყო. ცხრის ნახევარზე ჩაის სვამდა. ცხრა საათზე უკვე სამსახურში იყო. სამ საათზე სახლში ბრუნდებოდა, ოთხის ნახევარზე სადილსა სჭამდა. ნასადილევს ცოტას წაიძინებდა. შემდეგ გაზეთს ჰკითხულობდა.

სხვა მოხელეები გაზეთს სამსახურის დროს ჰკითხულობდენ. მიხეილ პეტრეს ძეს ეს არ მოსწონდა.

— ჩვენ ჯამაგირს საქმისათვის გვაძლევენ და არა გაზეთის კითხვისათვის, ამბობდა ხოლმე ის.

— დაიწყო თავისებურად მიხეილ პეტრეს ძემ! იტყოდენ სიცილით მოხელეები.

საღამოს შვიდ საათზე ჩაის სვამდა, შემდეგ ცოლს „დურაჩკას“ ეთამაშებოდა, ან „კონჩინას“, ხან ქურდი კიკოლას; თერთმეტის ნახევარზე ვახშამსა სჭამდა და თერთმეტზე წვებოდა.

უკანასკნელი თხუთმეტი წლის განმავლობაში ეს წესი მიხეილ პეტრეს ძეს არ დაურღვევია. წინად ხანდიხან ის და მისი ცოლი ცირკში დადიოდენ, ზოგჯერ თეატრშიაც. ახლა კი, რაკი მოხუცდა, აღარსად აღარ დადიოდა.

ვახშამი არ უხდებოდა, თვითონაც ატყობდა. ექიმმაც ბევრჯელ ურჩია, ვახშამს თავი უნდა დაანებოვო. ერთხელ მართლაც დაანება თავი ვახშამს; რამდენიმე დღე აღარ უჭამია, მეტი კი ვეღარ შესძლო: მისი ცხოვრების წესი დაირღვა, რაღაც გამოაკლდა.

მიხეილ პეტრეს ძემ შეაფურთხა ეშმაკს და დაიწყო ისევ ვახშმის ჭამა.

პენსია, რამდენი ხანია დაიმსახურა, მაგრამ სამსახურს მაინც თავს არ ანებებდა. ისე იყო სამსახურს მიჩვეული, რომ თავისი თავი, თავისი ცხოვრება უმისოდ ვერ წარმოედგინა.

შვილი მიხეილ პეტრეს ძეს სამი ჰყავდა: ორი ქალი და ერთი ვაჟი. ვაჟი მეტად ქარაფშუტა გამოდგა: ვერც სასწავლებელი გაათავა ვერსად, ვერც სამსახურში გაჩერდა.

ქალი ერთი ოცდაათი წლისა იყო, მეორე ოცდაშვიდისა· ორივეს საშინლად უნდოდა გათხოვება, მაგრამ წელიწადი წელიწადს მისდევდა და საქმრო კი არსად სჩანდა.

ასე მიდიოდა დრო.

ერთხელ, როცა ნასადილევს მიხეილ პეტრეს ძე მაგიდიდან წამოდგა, ცალი ფეხი აღარ აჰყვა.

— უჰ, ფეხი დამბრუშებია! წარმოსთქვა მან და ყვანჩალით წავიდა ლოგინისაკენ უცებ მუხლები ჩაეკეცა და ძირს დაეცა.

— რა დაგემართა ბეჩა! მიაძახა ცოლმა და მიეშველა.

მიხეილმა პირი დააღო, მაგრამ ლაპარაკი ვეღარ მოახერხა, ალუღლუღდა, თითით ენაზე ანიშნებდა და თვალებზე ცრემლები მოადგა.

მაშინათვე დააწვინეს ლოგინზე და მახლობელ ექიმთან კაცი აფრინეს.

ექიმი მალე მოვიდა, ავადმყოფს წვეთი დასცემიაო, აუხსნა ცოლს და კონსილიუმი დანიშნა ცოლისავე თხოვნით

საღამოზე მიხეილის გარეშემო ხუთმა ექიმმა მოიყარა თავი.

გასინჯეს კარგად, თვალებში ჩახედეს, ხელები და ფეხები ნემსებით დაუჩხვლიტეს ყურებში ჩასძახეს.

მიხეილ პეტრეს ძე გაშტერებული იწვა, ყურადღებას არავის არ აქცევდა, თვალებ ოდნავად დახუჭული ხრიალებდა და ხროტინობდა.

— ხროტინი მან ძილში სულ იცოდა. მსუქანი კაცია. აუხსნა ექიმებს მიხეილის ცოლმა.

— ძილში ხროტინობდა ხოლმე? ჰკითხა ერთმა ექიმმა, ისე რაღა, თუმცა ძალიან კარგად იცოდა, რომ ის ხროტინი და ეს სხვა და სხვა იყო.

— დიაღ, დიაღ, სულ ხშირად იცოდა ხროტინი! სწრაფად მიუგო ქალმა, რომელიც ექიმის შეკითხვამ, ცოტა არ იყოს, გაამხნევა.

ექიმები მეორე ოთახში გავიდნენ მოსალაპარაკებლად.

— მე შემიძლია დავესწრო? დაეკითხა ერთს მიხეილის ცოლი.

— ჯერ ჩვენ მოვილაპარაკებთ და მერე თქვენ დაგიძახებთ. უპასუხა ექიმმა.

(დასასრული იხ. მომავალ კვირის ნომერში)

ხელზე მოსამსახურე

ჩვენი პატარა სოსო ძალიან ადრე დაობლდა...

ჯერ ისევ შვიდი-რვა წლისა იქნებოდა, როცა ის ხელზე მოსამსახურედ აიყვანა ედ-თმა ვაჟარმა...

მშობლების სიკვდილით გულ-ჩათუთქული სხვისა მოჯამაგირეობამ უფრო დაჩაგრა, მხრები ჩამოაყრევინა...

იზრდებოდა ობლად და უალერსოდ...

— —

აი გაათავა ჭურჭლების რეცხვა და დაღონებული მ-ჯდა სამზარეულოს ერთ კუნჭულში მიყრილ თავის უსუფთაოლოგინზე ..

მწარ-ტკბილმა ფიქრებმა გაიტაცეს პატარა ბიჭიკო...

მოაგონდა თავისი დედა, მამა...

მოაგონდა ყოველივე და თვალები ცრემლით აევსო...

ვეღარ გაუძლო ყელში მოწოლილ ბოღმას და აბღავლდა, აქვითინდა... ტირილით გულ-მოჯერებული სოსო დაოსებული სლუკუნით მიწვა ლოგინზე და მცირე ხნის შემდეგ ძილმა წაიღო...

— —

— შვილო სოსო! — ესმის სიზმარში მშობლის ნაზი, ტკბილი ხმა და გახარებული შესძახებს:

— დედიკო!.. დედა!.. სადა ხარ, გენაცვალე, სადა!.. რად დაივიწყე შენი პატარა სოსო, რატომ აღარ მოჰხედე, ძუძუკებო, რატომ!.. ჩემო ძვირფასო დედიკო!.. აქ ნუღარ დამარჩენ, გენაცვალე ნუ . მცემენ .. მატირებენ..

— ბიჭო, სოსო! — მოესმა მძინარე სოსოს ბატონის მკაცრი ხმა და კურდღლის ბაჭიასავით დაფეთიანებული ფეხზე წამოვარდა...

მღ ხარლამპი ხუციშვილი

ავსტრიის ფრონტზე, ქ. დუკლაში. ჯარს მუდამ წინ მიუძღვის უშიშრად.

ვინ მიპასუხებს: ჭეშმარიტად?!

ცის ტატნობი ვარდისფრად შეღება.

რიჟრაჟზე მიწისკენ დაეშო ნათლით შემოსილი ცის ასული, რათა მიწას აუწყოს, რომ აღსდგა ქრისტე, აღსდგა დათურგნილი სიმართლე!

ქრისტე აღსდგა!!! გაისმა დედამიწის სივრცეზე ცის ასულის მომხიბლავი ხმა.

ჭეშ...მა..რიტად, წაიჩუხჩუხა სისხლით შეღებილმა მწვანე მდელომ!

ჭეშ...მა...რი...ტად! გაუბედავათ უპასუხა უსულო გვამებით მოფენილმა ბრძოლის ველმა.

ჭეშ...მა...რი..ტად! გაისისინა ოხერ მკვდრებში მთის ცელქმა ნიავმა!

ჭეშ. .მა...რი..ტად! ყრუდ წამოიგმინეს კაცის სისხლით შეღებ-ლმა ზღვის ტალღებმა!

ჭეშ...მა...რი.. ტად! სევდიანად გაიმეორეს გადამწვარ ქალაქ-სოფლების ნანგრევებმა.

ჭეშ...მა...რი. ტად, უპასუხა ცის ასულს სისხლის მორევში მცურავმა ადამიანმა და თან გაკვირვებული მიაშტერდა.

ასული შეკრთა!

მოიღრუბლა!

ამას რას ხედავს? ნუ თუ ასე ეკებება მიწა სიცოცხლის სიკვდილზე გამარჯვებას?

ცის ასულის საოცნებო სახეს სევდის პირ-ბადე გადაეკრა, ვარდისფერ ღაწვზედ მშვენიერ თვალთაგან ორი მარგალიტი ჩამოუგორდა და მწარედ ამოიკვნესა:

უფალო! ვის მივმართო? ვინ მეტყვის რწმენით სავსე, გაბედულად: ჭეშმარიტად!!!

სევდია

ძველი წიგნი

(შ. არაგვისპირელია შემოქმედება)

მე 19 ს. ქართულ მწერლობაში, ერთა მთავარი ჭანგი გაისმის, და ამ ჭანგს ეკვდება სხვა ეოველივე. პოლიტიკურ პირობათა შოლტები სელოვნების ტაძარში არ გვასვენებს, და იქაც გაისმის ბოდება დაკარგულის გამოცენ არის მიზეზი, რომ ამ ერთგნულმა დასჩრდილა ყველა სხვა მხარე, და ჩვენი მწერლობაც ცალმხრივად ამეტუველდა. „წარუგვალ კითხვებისთვის“ ვიდას ეტყვა. „წეველ კითხვა“ ერთგნული ეოო გაძაქტეული. ჩვენი ცხოვრება ერთგვარ უდანაშაულო საკალთოდ გაქცეა, სადაც ხურდაგებოდნენ დიდ-ნიჭიერნი. ჩვენ მოაზრე-ბრძენნი პირველ სიტეკვაზეკე შეჩერდნენ... და. . სიზოგადო ასპარეზს მიაშურეს. კაბინეტი ცარიელი რჩებოდა. მხატვარი, რომელსაც ნიჭი მსოფლიობას უქადდა, ერთგნულ არსებობის ბრძოლამ მიატოვა და იგეც... ეუ ბლიცისტობს. დღიურ წერილებზე სცდებ. ამ პირობებში კი დაშრა სხვა წეარობები, ხოლო ჩვენს ცხოვრებას შაკი დადი დაჰნდა. ფილოსოფიურ კითხვებზე მე-19-საუკ. დაპარკი არც მეცნიერულად, არც მხატვრულად არ გაისმოდა. ხან-გამოშვებით თუ აკ-ია ბეიელებენ ნ. ბარათაშვილისა და ი. ჭავჭავაძის შემოქმედებაში, ოორემ ჩვენი ცხოვრება მათ ვერც კი ამჩნეედა. იგი მხოლოდ სიზოგადოებრიეკონომიური კითხვებით კმაყოფილდებოდა.

ამ მხრივ კი მხატვრულ მწერლობაში, პირველ სიტეკვს შ. არაგვისპირელი ამბობს, რომელმაც მთავარი ეურადღება „წეველ კითხვათა“ გაოვალისწინებას მიაპერო, და ჩვენს მხატვრულ მწერლობაში ფილოსოფიურ მიმდინარეობის დაუდო საფუძველი. მან დაიწყო, და სხვებმაც არ დაიგვიანეს (დეკანოზიშვილი, ბარნოვი, ზურაბიშვილი), გაჩნდნენ და მკერთად სურათს რამდენიმე ახალი ხაზი შეკმატეს, გაალამაზეს. შ. არაგვისპირელმა თამამად ასწია ხმამაღლის ფერა და აქეთ მიაშურა, სადაც მოსჩანდა ნისლით მოცული „წეველ კითხვათა“ კედელ. მან ნაციონალურ სიხალ, საზოგადო შეეტანა თავის რეპერტუარში, და ადამიანის „შიშველი სული“ გაიხადა საკნად რეგვეისა და ძიებისა. „შიშველ-

მა სულმა“ ადამიანისამ ადუძრა მას სურვილი მისი გაგების, და შ. არ—მაც ფსიხოლოგიურ ეტიუდების სახით გადმოგვცა დაკვირვება—გინდა. დიდ, შ. არ—ბერელი „შიშველ სულის“ მწერალია უმთავრესად. იგი ადამიანის კრეშუმო ტრიალებს, მისი „ბედის წერა“ ადონებს და აწუხებს, მისი შინაგანი ვითარების გაგება სწუარია. ბრობლემა ბერიოვნული, მისი უფლებები, დირებულება, მისი დამოკიდებულება მსოფლიოსთან,—ეი ის მწვავე კითხვები, რომელნიც გამოქანდაკებულან მწერლის წინაშე და ითხოვენ პასუხს. და მწერალიც ამაოდ მიდის ამ კითხვებთან, უშიშრად სწევს იმ ფირდას, რომელიც შაოდ ჩამოშვებული ჩვენი შემეცნების წინ, სასტიკი ხელით ფურცლავს „შავ წიგნს“ ადამიანის არსებობისას და... სწორედ აქ ტუდება მისი სული, სწორედ აქ არის წერო ჩვენი მწერლის დემონიურობისა. მასში ხომ დრმად არის გაჯდარი სურვილი ადამიანის ძალიერებისა, მისი დირსებისა, მას ხომ სურს ადამიანის „ბუნების მეფედ“ ხიდვა, იგი ხომ ეძებს ყველა ამას, და სწორედ ამ ძიებაში უტუდება სურვილის შტო. იგი უკვირდება, სინამდვილეს თვალს უშტერებს და .. რა დასკვნამდის მიდის? თურმე ადამიანის ცხოვრება, ეს მხოლოდ სიბნის ბუტია, ჩაფაზე დაკიდული; თურმე ადამიანი, მხოლოდ აუარებელ წინააღმდეგობათა ხლართია; იგი ერთსა და იმავე დროს იმორჩილებს ხმელეთს, ზღვას, ჰაერს; მეინვარს უშიშრად ეკვლება, ოკეანეს ბობოქარ ტალღებზე ხომალდებს სეირნებს და მთიდან მოსხლეტილი კენჭი კი სპობს, ჭიანვს. „ბეწია ჰაერის ბუტი სისხლში, წვლის წვეთი ტვინში, და ადამიანი ისპობა, როგორც მანქანება ამისხვრეგა, მისი ზრი ჭერება, და ამ ზრთან ერთად ჭერება ქვეყნიერობაც, ვით დღის სიზმარი კარიკატურაზე“. (ბროფ. ამიელი). ჩვენი მწერალი უფრო შორს მიდის. თურმე ადამიანი უმაღლესი დირებულება-კი არა ეოფილა, არამედ რადაც ნაბოლარა, რომელიც ეოფილ ფეხის კიბეზე იდგა, მდებიდეა. თურმე ადამიანს ყველა დასტინის, და ამ ყველაში, უპირველესად ბუნება. თურმე ცხოვრების დუღილში ეოფილ წეთს იქედება ადამიანის ფეხება, და უხეშად ისვრება მისი „წმიდათა. წმიდა“.., ეგერ, სიბრალი ადამიანი!.. ბუნების სიდიადით ადფრთოვანებული ამოდად იძახის: „ადამიანი მეფეა ბუნების. მისთვის არის ეოველივე დაბადებული; ეოველივე მისთვის არსებობსო“. („ბუნების მეფენი“).. მეფობს ადამიანი. ყველა მისი მორჩილია და რად არ უნდა იმეფოს?!. არე-მარე, ყველა სულდგმული მას ემორჩილება, მისთვის, მის სასიამოვნოდ არის დაბადებული და სულელი იქნება, თუ არ ისარგებლა და არ იმორჩილა მთელი ბუნება“... „როგორც ადამიანს ჭსურს, ჭეიქრობს ადამიანი, ისე დასტრიალდეს ბუნების ჩარხს: უნაეოფონიადგს კანაუოფიერებს და, სადაც ქვისა და რიეის მეტი არა ეოფ-რა, იქ მშვენიერად შეკულ მცენარეულობას მოიეგენს, მოაშენებს ცხოველთა და ადამიანებს ნაკადულს; იქ, სადაც არწეგენსაც უძნელდებათ მისვლა, ადამიანი გზას მიიტანს და ანახმურებს ბუნებას. სადაც სი შვენიერეა, სადაც გული სიამით გაიშლება, იქ ადამიანს შეეძლიან სიეკვდილი დაჭმადოს, იგი კანაბდეურობს და გაანაზრობს, თუ კი მისი გონება მოითხოვს. მაშ გეუმარჯოს ადამიანს— ბუნების მეფესო“... მაგრამ... ეგერ მსოფლიო მეფისტოფელმა კიდევ გჭეარა კამარა, ეესლიანი კისკასით გაარდვა ჭაერი და სიბრალი ადამიანს გადმოსძახა: „ადამიანო, დასცინი, დაწყნარდი! ეგეოფა სიჯიუტე, გმარა“... და... „უეცრივ კიარდვა ცა ეცეხლის ხაზით, დასჭეოდა ზეგიდან და ერეგვინვით კანეფლი კიდით კიდე“. ბუნების მეფენი შეერთნენ, შეშინდნენ, ეცვალა ფერი და გამძვინვარებულ სტიქონიანაგან თავის დასაფარად, ცასცასით მოსძებნენ ბინა“... „სადაა თქვენი მედიდურობა, ბუნების მეფენო?“—კვლავ ჩამოსძახა მეკესლვამ მეფისტოფელმა, და აქ ადამიანი მოკვდა, მოისპო.

ხედავთ რა ოსტატურად და რა სადად არის დაბრისებერებული ადამიანის სიდიერე მის სისუსტესთან, სადაც ერეუე ძალას ჭრჩება ბრძოლის ველი. ხომ ნახეთ, როგორ შეიალა ადამიანის სიამაყე, მეკიდურობა, როგორ ტალღში ამოისვარა მისი სურვილი—მისწრაფება, და იგი ურჩი, ხალო დამონებული, მწერლის სახით-და დასტირის თავის ხვედრს... მაგრამ აქ კი არა თავდება შავი წიგნი, აქ იწყობა,

ადამიანი კვლავ ძიების სურვილით შეეურობილი, ეძიებს ამ წინააღმდეგობათა შერიგებას, ამოცანის გარკვევას; იმედი აქვს, რომ ცხოვრებას და მსოფლიოს მოუძებნის დოგარიომებს, და ადმოაჩენს მის სიჩუმეს. და არამც თუ ეს ადამიანს ისიც კი სურს გაიგოს, თუ სიიდანა აქვს მას თვით ეს მისწრაფება ყველაფრის გასაგებად, თუ რატომ არის იგი მკაცრი მეამბოხე, რატომ ვერ შერიგებია თვის ადამიანობას? რა უნდა? რას ეძებს? ვისთვის, ან რისთვის იტანჯვის, აზროვნობს, სტოცხლობს? სიით მიჭერის ასე თავ-აშვებულად მისი ოცნების იალქანი, რას უმზადებს მას „ზეირთი წუთიოფლის“. ერთი სიტყვით, რა არის თავი და ბოდო ამ „შავი წიგნის“, რომელშიც დაფარულია, ფატალისტების ენით რომ ვსთქვა, ადამიანის „ბედის-წერა“?

ვახტანგ კოტეტიშვილი

ბოდბოლეოვნიკი

ალექსანდრე ანდრონიკაშვილი

ქუთაისის ქართველი ქალოდეკე. ქუთაისის გიმნაზიაში სწავლის შემდეგ, სამხედრო სასწავლებელში მიიღო განათლება, უკანასკნელ ხანს მსახურებდა კავკასიის ერთ-ერთ ბოლოში. მონაწილეობდა რუს-იაპონელთა ომში, ახლანდელ მსოფლიო ომში—ჯერ დასავლეთის ფრონტზე ავსტრიელებთან და ბოლოს გერმანელებთან. აქ დიდი გაუკაცობა გამოიჩინა, ავსტრიელთ რამდენიმე ბატალიონი დაატყვევა, რის გამოც დაჯილდოვეს წმ. გიორგის მეოთხე ხარისხის ორდენით და ბოდბოლეოვნიკის წოდებით. დაჯილდოვებული იყო სხვა ნიშნებითაც. ავსტრიელებთან ომის დროს ფეხში დაიჭრა, დაბრუნდა სამშობლოში, განკურნების შემდეგ გერმანიის საზღვრისაკენ ეგზავნა. ერთ დიდ ბრძოლაში დაიჭრა და როცა ამხანაგებს დაჭრილი ბრძოლის ველიდან კაცმოჭეკვაცა, მტრის ტყვეა მოჭეზდა თავში და სიცოცხლეც მოუსპო, ლოგიით დაკრძალულ იქმნა იქავე. დარჩა ცოლი და შვილები. სუკეთესო მეობრად ითვლებოდა.

გაზაფხულის მოლოდინში

აქუჩუჩდა მთის კენწერო,
აიწურა ნისლი ხეთი,
და მტრედისფერ ზღვაზე წერო
ტალღების ამსხვრევეს სუბუქ რხეთი.
ლაკნ ინდა დიდას სახე
პარგალიტის ტრემდთა ფრქვევით,
და დიმიდით ნაძვისა ხე
მწვანე ტოტებს სწურავს ზეთი.

გაზაფხული თვალთა მძიეებს
ანელვარებს, ეელს შეკეთა,
ზურმუხტ ბაგით ფერად სხეებს
ეეაეიდებათ შალს და სტვეთა,
მაგრამ წყაროს მთის ეიემაჟ შეიდს
რა ადონებს, რაზე ბეთ,
ნუ თუ კიდევ ზამთრის ბორეიდს
ჩემებრ მანებს ეულიტკეთ?..

აქუჩუჩდა ტუე და ეედი,
აიწურა ნისლი ხეეთ,
მე გაზაფხულს მაინც ეედი,
ისევ ეედი ტრემდთა ფრქვევით.

ცვარნამი

დაჭრილნი ქართველნი მეომარნი და მათი მომვლელნი წმ. ნინოს ლაზარეთში:

1 რიგი: ზემოთ დგანან; სუდაძე, თაბაგარი, როგავა, ასათიანი; **2 რიგი:** გუნდიშვილი, წულაძე, თედიაშვილი, დავეიდოვი, კვალხაბაძე, თოიძე; **3 რიგი:** თეთრაძე, კატატაძე, დოროქაფანიძე, ბოდეხორ. ბასიადაძე, ბოდეხორ. ზალდასტანიშვილი, ბოდეხორ. ეფონია. **4 რიგი:** კალატოზიშვილი, ჯოხაძე, წინამძღვრიშვილი, ვოლნოზორ. უნტერროფიც ბაბუძე. **მოწყალების დანი:** თავ ას. ჯავახიშვილი, სტერლიტკი, მოწყ.-ძმა ჯავრიშვილი, კასტელიანშა ბერეჟიანი, დიასახლისი ტატიშვილი, დასხიშვილი თავ. ასული ანდრონიკაშვილი, ვაშაკიძე, თავ. ასული ამირაჯიბი, თავ. ასულ. ანდრონიკაშვილი, თავ. ასული ანდრონიკაშვილი. თავ. ასული ვაჩნაძე; შუაში ზის კამგე ექიმი დაზარეთისა მახვილაძე, ფერშალი ქალი კაცელმახერი, მოსამსახურე კერესელიძე. და სხ.

მალე, სულ მალე გაზაფხულდება

(ძღვნად ჩემს მეგობარს ჯვებეს)

მალე, სულ მალე, გაზაფხულდება, ბალს ესტუმრება ისევ ბულბული
და მის გალობას მთვარიან ღამეს მოისმენს ვარდი სულგანაბული.
ეს ყველამ იცის, ნაზ ვარდისადმი ბულბულის ტრფობა როგორც ახლდება,
მაგრამ უფერულს ჩვენს ცხოვრებაში ასე არ არის, ასე არ ხდება...
მშვენიერ ქალზე ოცნებობს ვაჟი.. აი, მან ჰპოვა ოცნება იგი
და ჰსურს ძლიერ ცეცხლს მიეცეს სულ მთლად, დაიწვეს, გახდეს ტრფობის ტარიგი,
ქალს კი არ ესმის ვაჟის ღაღადი, არ ესმის ვაჟის თხოვნა, ვედრება,
და უნუგეშო ჯაბუკის გლოვას ბულბულის კვნესა ვით შეედრება?
მაგრამ, თუ ქალმა გადაუშალა, გაუხსნა გული ვაჟს შეყვარებულს,
ნაღველი უფრო უასკეცდება, ისეც სევდიანს და დამწუხრებულს.
გრძნობს, რომ მოსტყუვდა ვერ ნახა ქალში ძლიერი სული, სატაკი გრძნობა,
სძაგს, ეზიზღება ბოროტ გველივით მისი სიტურფე და გარეგნობა.
დამარცხებული შორდება იმას, ვისაც ეტრფოდა, ვინაც უყვარდა,
არაფერი სწამს უკვე ამ ქვეყნად, სულს ეფარება კაეშნის ფარდა...
ნეტავი ბულბულს! ნეტავი ვარდსა! იმათ ორთავეს სწვავს ერთი ალი,
ხოლო ჯაბუკის მხურვალე გრძნობამ სად ჰპოვოს, სადა, ნამდვილი ქალი?

გ. მეგრელიშვილი

უკრაინელი მწერლები

მგოსანი ო. ოლესი

ოლესი უკრაინელი ახალგაზრდა მგოსანია და წარმტაცს აკორდს აძლევს უკრაინულს ნაირს ბოეზიას.

ოლესი სალიტერატურო ასპარეზზე გამოვიდა 1903 წ. როგორც მეტეორ, ეს ის დრო იყო, როდესაც სრულიად რუსეთის შემოქმედებითი ძალები დინეს იკრეფდენ და ემზადებოდენ მონობის კანუკვრეტელი ჯანდის კასოფანტასავან.

ოლესის ჩანგი, როგორც ჯეშმარიტი მგოსანის,—ამ კრძნობის გამომხატველი ჭდეა... მისს სიმებზე სუფთოვად წარიადებს სიმშინეესა და სიმაღლის ჭანგები.

ოლესი სალოგადოებასთან ერთად წინასწარმეტყველურის სიძალიერით შესტრფის და უალდობს იმ დიალს, დამაზს ქვეყანას, რომელიც ენდა კაშენებულიეო ძველს ნანგრეგებზე შარავანდედით აცაკეებული.

მაგრამ სუსტი ალმოჩნდა ბირველი შეტევა: დამარცხდენ უთანასწორო ბრძოლაში თავისუფლების ტრფიალნი და კამეფდა რეაქცია... სალოგადოებას ეუფდა უიმედობა და ოლესის ჩანგიც აკენესდა სასოწარკვეთილებით.

მან ისეთის სიძალიერით იწყო კოდება იმედის დანთქმასა და უსამართლობა-ძალმომრეობის კალოს ამშეაკვებაზე, რომ უკრაინელს მწერლობაშ, როგორც მგოდებელს, ტ. შევჩენკოს კარდა, ვერავინ დაეტოდება.

ოლესის ის ლექსები, რომელიც კამოჭსტავენ ამ ჩაწყვდიადებულ დროის კანცდილ კრძნობებს—ქართულად სთარგმნა მგოსანმა ალასმანმა

ოლესსაც უთარგმნია ალასმანის რამდენიმე ლექსი. სიამოვნება და სიამაყე ვიკრძენი, როდესაც ერომა უკრაინელმა სტუდენტმა ზეპირად მითხრა ალასმანის ლექსი (უკრაინულად ნათარგმანები).

მესიამოვნა მით უფრო, რომ ალასმანი რადაც, ჩემგან გაუგებარი, მიზეზის გამო ჩვენში სრულიად უყურადღებოდაა მიტოვებული.

ოლდენს ლექსებს კარდა აქვს დრამატიული ნაწარმოებიც. ეს ეტიუდი—„შემოდგომა სიყვარულისა,—რომელიც „თეატრი და ცხოვრებაა-ში იბეჭდება, ბირველად შარშან დიდგა სტენაზე. სასოგადოებას ძალიან მოეწონა. უკვე რუსურტურაშია მეტანილი.

დ. თურდოსპირელი

შემოდგომა სიყვარულისა

(ეტიუდი ო. ოლესისა. ნათარგმანები უკრაინულიდან)

ტყის მცველი დედაბერი.
შეძლებული ახალგაზდა ქალი. } სეფე ქალი
შეძლებული ვ ჟი. } ბატონიშიდი

(დიდი, თითქმის ცარიელი ოთახი. ბუხარი. საწოლი. შემოდგომის ღამეა. ისმის ქარის მძაფრი ხუხუნი, სარკმლის ახლოს ნაძვები ირხევიან ისე, თითქოს ჰსურდეთ მისწვდნენ მას და მიეტმასნონ.

დედაბერი. გამაცვიფრეთ, ბატონის ასულო, გამაცვიფრეთ. ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, თუ ასეთს ღრმა შემოდგომას ამ ტყეში მობრძანდებოდით. თქვენ ასე გვიან არასოდეს მობრძანებულხართ. ხეებმა დიდი ხანია რაც გაიცარცვეს უკანასკნელი ფოთლები და სდგანან გაყინულნი, მიმკვდარებულნი.

მხოლოდ ნაძვნი არიან მწვანეთ, როგორც მწვანოვანობდნენ ხოლმე მუდამ და მწუხარედ არხევენ თავებს. ეჰ, როგორ არ ჩაჰქინდრონ თავი, როგორ არ იკავრონ, თუ კი ამდენი უცხოვრიათ, ამდენი ენახავთ. სიამოვნებით დაიხოცებოდნენ, მაგრამ სიკვდილი არ იცლის მათთვის. კიდევ დიდხანს ვიცოცხლებთ, ბებერო ნაძვებო, და დიდხანს ვაკანტურებთ დაჩაჩანაკებულ თავებს. (ისმის ქარის ზუზუნი) გესმით როგორ ჰზუზუნებს, როგორა სკავრობს? კვლავ შემობრუნდა აქეთ წყეული ქარი, როგორც მოიკრებოდა ხოლმე მუდამ შემოდგომისას და დაიწყო: მოხეთქება და ღმუილი მშიერი მხეცივით

(ქარს) გაშმაგებულო! რა მომაბეზრე თავი მო-ქმოთა. აბა, რა გსურს ჩემგან. გაიყინე? გცივა? არ შემოგიშვებ ქოხში!...

ის მუდამ ღმუის, როდესაც კი სევდა მაქვს გულს მოწოლილი, მუდამ მიწინასწარმეტყველებს რაიმე უბედურებას. ზაფხულშიც ასე ჰღმუოდა, ღილით გაველ თუ არა, დავინახე. რომ ვიღაცას ნორჩი ფიქვი მოეკრა. (ქარს) კარგი, იყუჩე, შე წყეულო. გეყოფა თვალ-ბედითი ჩხავილი.

ჩვენი პატარა ქალბატონი მობრძანდა! მოფრინდა ჩვენი მოპიკპიკე ჩიტუნია უმღერე, უჟღურტულე მას მხიარულად, უჟღურტულე, რომ გადიყაროს ნისლი მისმა სახემ, რომ ტურფა მზესავით იწყოს სიცილი

ვიშ, ვიშ, დამიდგეს თვალები, როგორ მობრძანდით ასეთს ღრმა შემოდგომას.

ახალგაზდა ქალი სტუმრად გეწვიე, ძიძავ... ტყე მომენატრა. მომწყურდა სუფთა მალხინებელი ნიავის შესუნთქვა! (ბაუზა) ძიძავ! დამიგდე ყური, ძიძავ, ვინიცობაა მოვიდეს ის ყმაწვილი, ზაფხულში რომ მოდიოდა ხოლმე... აი თოფიანი—მონადირე. არ გახსოვს?

დედაბერი ხო! მომაგონდა, მომაგონდა?

ახ. ქალი თუ მოვიდეს ის და მიკითხოს, უთხარით, რომ აქ არა ვარ, არც წინეთ ვყოფილვარ. ოთახები ხომ დაკეტილია.

დედაბ დიაღ, დიაღ, დარაზულია.

ახ ქალი არავინ უნდა იცოდეს, რომ აქა ვარ, არავინ. (ბაუზა)

დედაბ მე გამოველი, მინდოდა ქარის თვის პირი მეცვლევინებინა, მაგრამ ვერ მოვასწარი: თქვენ მობრძანდით.., ეხლა იღმუვლებს. . არ დაგვაძინებს... ოო, რა არის მისთვის კარები, გალავანი? თუ მოიწადინა, გადმოფრინდება მთებზე, ზღავაზე.

ახ. ქალი არავინ უნდა იცოდეს, რომ აქა ვარ.

დედაბ. გაგცრეცია პაწაწა სახე, თვალები ჩაგცვივნია.

ახ. ქალი მთელი ღამე ვმგზავრობდი, არა მძინებია... ახლა დავწვები, ძიძავ, დავიძინებ და ყველაფერი უკეთ იქნება.

დედაბ. ოხ, ქალბატონო, აქ ვერ დაიძინებთ! აქ მოფრინდება ქარი და იწყებს ბღღვნას ფანჯარაზე და იღმუვლებს მშიერი მხეცივით მას ხომ ვერსად დავმალები, ის მიწაშიაც გიპოვნის და ჩაგიძვრება სულში.

ქალი კმარა, ძიძავ, კმარა! მე მოვიქანცე და მინდა დავისვენო. ნუ მაშინებთ: ისედაც მეშინიან. ვაი, მცივა! შეუკეთეთ შეშა ბუხარში.

დედაბ. არა ხურდება ხოლმე ბუხარი, იმისთვის ცივა... (შეუკეთებს შეშას)

ახ. ქალი მგონი ვიღაცა შემოვიდა დერეფანში, ძიძავ! არავის ელი?

დედაბ. ვინ უნდა მოვიდეს ასეთს ღამეში, ასეთს ავდარში... და თუ მოვა—მოვიდეს.

(ისმის ქარის ღმუილი, თითქოს ყიღვცმ დაარაკუნა)

ქალი ვინაა მანდა?!.

დედა.ბ ოჰ, კვლავ აღმუვ-და და მოაწვა კარებს. ცოფიანობს წყეული!

(ღღება კარი და შემოდის ყმაწვილი, ზაფხულში რომ მოდიოდა ხოლმე)

ქალი აჰ... (იკიდლებს, იფარებს სახეს ხელებით და თავით ეტემა მუხლებზე)

დედა. მგელი ხსენებაზეღაო. ქარისას ვლაპარაკობდით და ბატონი კი მობრძანდა.

ვაჟი (ნაძალადევი მხიარულებით) არ მელოდით, დიდედო?

დედაბ. როგორ არა, გელოდდით! ჰხედავთ როგორ გავმხიარულდით. (კადის)

ვაჟ. (უახლოვდება ქალს) მოველ... არ შემეძლო მოუსვლელობა... მთებს დავამსხვრევდი, ზღვას გამოვცურავდი! .

ქალი წადი... წადი. . წადი... დამეხსენ.

ვაჟი აქედან ტყეში გზას ვეღარ გავიგნებ... დამემ ყველა გზები დაჰმალა...

ქალი ახ!.. წადი...

ვაჟი მხოლოდ მკვდარი შეუძლიანთ გამიყვანონ ამ ოთახიდან .. მხოლოდ მკვდარი... (ეტემა მის წინ მუხლებზე)

ქალი ახ, ღმერთო... რა გსურთ ჩემგან?.. ჩემი ტანჯვა?..

ვაჟი მხოლოდ გხედავდე, მხოლოდ ვისმენდე შენს ხმას...

ქალი ·ხომ გთხოვეთ დაგვივწყებინეთ, მე ხომ თითქმის აღარც კი ვარსებობ.

ვაჟი ამომჭერი გული, მეხსიერება და მაშინ დაგივწყებ.

ქალი (უჟურებს ვაჟს) რა გსურთ ჩემგან?

ვაჟი მხოლოდ გხედავდეთ, მხოლოდ ვისმენდე თქვენს ხმას.

ქალი რისთვის! რისთვის მოხდეს ყველაფერი ეს, თუ კი ჩვენ შორის უფსკრულია.

ვაჟი მიყვარხარ...

ქალი შენ სხვაც გიყვარს... თქვენ სხვაც გიყვართ... სხვისას ვერ მივიღებ... არ შემიძლიან .. ასე გითხარით, ამასავე გეუბნებით...

ვაჟი მიყვარხარ.

ქალი ნუ მტანჯავ... განა არ მეყო ესოდენი ტანჯვა?

ვაჟი მე ორჯერ მეტად ვიტანჯები.

(დასასრული მომავალ კვირის ნომერში)

ხალხური შემოქმედება

გუთანი

(ერთაწმინდელ სოლომონ ჯავრიაშვილისგან გაგონილი და ანეტა კაპანაძის მიერ ჩაწერილი)

გუთანო, ჩემო გუთანო,
გათლილო თეთრის ხისაო,
მაგრა ჩაუჯექ მიწასა,
დაგლოცავს მადლი ღვთისაო!
ოროველაო ოჰო ჰოო.

—

გადავხნათ მწვანე მინდვრები,
გამოვუჩინოთ გულიო,
ყანებად გარდავაქციოთ
ეკლებით დაფარულიო...
ოროველაო ოჰო ჰოო.

—

გლიჯე ერთგულად ჯაგმაგი,
ძირი უბრუნე ყელსაო,
არც მე მოგიწყენ, იცოდე,
დაგძახებ ოროველსაო ..
ოროველაო, ოჰო ჰოო.

ვერ შეგვაშინებს ჩვენ სიცხე,
ვერც წვიმა ქარიშხალიო,
მიწის ბრძოლელსა არ ჰშვენის,
რომ გული ჰქონდეს მხდალიო,
ოროველაო, ოჰო ჰოო.

—

ბელტო ბელტოზე გადაწექ,
გამოჩნდი ქვა და რიყეო:
ირმავ, ნიკორას გაუწი,
ლაბავ, ყაჩარას მიჰყეო. .
ოროველაო, ოჰო ჰოო

—

სახრე გადაჰკარ მერცხალას
გიგავ, ცოტა ცუღლუტია,
გუთანი არ დაგვიცაროს,
საქმე არ გვიყოს ცუდია,
ოროველაო, ოჰო ჰოო.

დავთესოთ პური, სიმინდი,
ღმერთი გვიჩლავს დაკარგულსო
ერთსა ასად ჩაგვაბარებს,
ჩვენი ოფლით დანამულსო,
ოროველაო, ოჰო ჰოო

—

გულს იმითი ნუ გავიტეხთ,
რომ სხვისთვის ვხნამთ დ ვთესბიჭობა კიდეც ის არის, (სავთ,
რომ ქვეყანას ჩვენა ვკვებავთ!
ოროველაო, ოჰო ჰოო.

—

მაშ გასწიე ჩემო გუთანო,
გათლილო თეთრის ხისაო,
გუთნის დედა ხელს შეგიწყობს,
დაგლოცავს მადლი ღვთისაო! .
ოროველაო, ოჰო ჰოო.

ჩვენი კომედიები

ქართული დრამატურგიის სიდარბე ეეედსთვის ცხადია. და ეს სიდარბე შეტ ნაწილად კომედიების სიჯარო ემხნე

ნელება სიქარბოველობაში“ და მრავალნი სხვანი, რომლებიც ქართულ კომედიაზე შედეგრებად ითვლებიან...

შეგრამ რა არის მათში კომედიური?!.

იქნებ ის, რომ ურცხვ მეტატონეს, თავისი ეინის მოსაკლავად, სიბრალო, ობოლი ქალი დანიშნულისათვის წაურთმევია, ქალის მშობლისათვის უცემნია და ისევე დარიბ ოჯახისათვის სიმწრის ფიალა მიუწოდებია?!. იქნება ის, რომ მდიდენლობით ადასგ ე ადამიანს ბატონსანი კეცი ვერაგულად მახეში გაუბამს, თავის მშობლიურ კერისათვის მოუღალავია და ცემბირმი კალასსხლებია?!. და ეს ბეღის მომწუველი ფიქტები, სრულიად შეუწუნარებლად, სახუმარო სიტუვებით არიან მოვარეუებული:

„ერთი შენი თავი შემწვარი მომცა“, „ისეთი დაკალო, რომ სამჯერ მიჯკამალი კალიარო“, „ქართულად დვორეთ და რუსულად ვიტირეთ“, „შენი ფათერეთი დიქცა“ და, ეინ იცის, ქართული კომედიების „დირსებანი“ კიდევ რა „მარგალიტები“ არ შეადგენს.

ბბ მოაზორეთ ქართულ კომედიებს მრავალი ამ გვარი სიტუვები, ბბ სოარგნეთ ეს. ნაწარმოებნი სხვა ენაზე, თუ თავის ფერს სრულიად არ დაჭკარგავენ, თუ კომედიის სფერაში უოველად უდირს ქმნილებად არ გეჩვენებიან. მაგრამ თვალი გალავლეთ მოდიერის ან გოგოლის კომედიებს, ჩაიხედეთ თუნდ „ტარტიუფის“ და „რევიზორის“ შინაარსის სიღრმეში, სოარგნეთ ისინი რომელ ენაზედაც ბნებავთ, თუ მარად კომედიის დირსებით ად ეურვიდნი, ავტორის უკვდავ მეოფელნი არ იყვნენ!.. ამ ნაწარმოებებში კომედიას თვით ცხოვრების ფორმა, ხალხთა კონებრივი და ზნეობრივი მდგომარეობა წარმოადგენს. თქვენ გეტინებათ კანა იმიტომ, რომ ვინეე რამე სახუმარო სიტუვას ამბობს, არამედ იმიტომ, რომ თქვენ თავლებს, მომქმედ ბერთა სახეში სერიოზული, ხალხი შემეტნებით სასაცილო მოქმედება ეჩვენება. სწორედ ეს კარმოებანია კომედიის დირსება, ამ მხრივ, ჩვენ კომედიოსავან, მიზანს ავსებით მხოლოდ გ. ერისთავის „კაკურა“ „ბავა“, „შუქადიანი“ და ა. ცაგარლის „ხანუმა“ თუ ადეგენ; სხვანი კი (სახუარო სიტუვების კამოგლების შემდეგ) მხოლოდ დრა ის ფაბულას წარმოადგენენ. „კაკურა“ და „ხანუმა“ წაკითხვის ან მოს ენის დროს, თქვენ თითქოს შეტოდების კიდოთი იცინით, რადგან ეს სიცილი სატირულ უალიბშია ჩამოსხმული, ხალხი ადამიანთა გამასწორებელ-განმვითარებელ ფიქტებზეა ადმოტენებულ... ჩვენი დრამატურგნი კი სწორედ ამ კარგმოებას გვერდს უვლიან და უეველ დრამის წერას კაუტენიან.

დრამის აკეთებას ვერავინ უარეყოფს, მაგრამ, როდესაც დრამატურგნი ხალხის ეოფაარსებობას დირსეულ, ხალხის კამოვითეტობიერებელ კომედიებში კამოაჩენენ, მაშინ ქართული ხელოვნება მაკარ ფესვების კიდგამს და ჩვენთვისაც კამართდება შექსპირის სამართალი: „თეატრის აზრი უწინაც ეს ეოფილა და დღესაც ეს არის, რომ ბუნებას სარკედ გაუჭიროს, სათნოებას თავის სახის მეტეველობა აჩვენოს, ბოროტებას — თავისი უმზაკვლობა და ხალხს — თავისი ვითარება და ნაკვალევი“...

მიხ. კიაზოშვილი

საღლეგრძელო

(სცენა)

რახან ამ „კამპანიის“ თამადობა მომან დეთ — გთხოვთ ეური დამიგდოთ.

ამ ჭიქით გადგეგრძელებ ნაძალადევის „ბარიშნების“. ვისურვებ მაგენის კეთილ ცხოვრებას და ვსთხოვ ქრისტეს, სასარეთო აზრები შეუცვალოს, რომ „გარდასული ეპარავს დიშნარსხოდა“ არ მისცენ და მაგენის ეფეთ ჩაბრეგიდი ტროტუარები წელიწადში ექვსჯერ არ აკეთონ... ვთხოვ კიდო მამა ქრისტეს: ეოფილ შაბათ-კვირობით დასტარიები არ ამართვინოს. რომ შვილ შაურიანი ბეჭდები და სასოები ათ-თორმეტ მანეთად არ „ეზრალდონ“. შვილიჭე შენი ხმალი თავში, ამეფილ აგენის ფიქრი და მის მაგიერ სალამოს კურსებზე სიარული ჩეუტენე შეთ.

ამ მეორე ჭიქით ვადგეგრძელებ კიდო ამ მეუხურეს ემაწვილ-კაცებს: ვსთხოვ ქრისტეს,

აგენთა—შორის ცხრა-ბაქარა-ხლუსტისტებს სულ ბითურები გამუუყვანოს, რომ შეძულდეს თამაში და მის მაგიერათ კოპერატივზე იზრუნონ.

გთხოვთ კიდო ერთ სადღეგრძელოს. მე, რაგაც ნაძალადევის თეატრის სცენის მოყვარემ, არ შემიძლია იქოური გამგეობის სადღეგრძელო გამოვტიო. გაუმარჯოს... ატოცხლოს ქრისტემ. მისთანა ენერგია გამოაჩენიოს ღმერთმა მაგენს თავიანთ კერძო საქმეებში, რავალიც იქინე გამეიჩანეს. მისთანა სიწუნარე სიმშვიდელიწინ-ლიწინი-ბრიგინ-ბრიგინი მაგენის ოჯახს, რავალიც წარმოდგენის დამეს იქინე არის.

უკაცრავათ კი ვარ, ნაძალადევის სცენის მოყვარების სადღეგრძელოს ვტიებ. ვტიებ იმიტომ, რომ მაგენს კარტის თამაშში ჯერ „ელინიცები“ აქვთ და როცა „პა ტები“ ექნებათ, მაშინ გაბითქინებულ „რეჩს“ ვიტყვი.

ა. ძაძამია

მწარე სიცილი...

(ძღვნად გ. ქუჩიშვილს)

ბედ-კრულ ქვეყნის მოყვარე, შვილი უღვთოდ დევნილი,
ტიალ სოფლის შავ ველზე უსავანოდ შთენილი:
მსოფლიოს ყოველ კუთხეს დავალ ვითარც აჩრდილი,
და მფარველად დამყვება სევდა ძაძა-მოსილი.
კაეშანით მოცული, ეულ სულით ლტოლვილი,
ახალ-გაზრდულ ზღვის ტალღებს მივენდე გულ-გაშლილი.
გადავლახე წყურვილი, დავთრგუნევი შიმშილი, —
მეგობარი მინდოდა, მქონდა სურვილი ტკბილი:
საიდუმლო ქნარის სიმთ ჩამოვკარ—ხმა-წყობილი,
შორს გაისმა .. ვედრება, წმიდა გრძნობის ძახილი!
..მაგრამ არვინ მაღირსა: პასუხი, არც ღიმილი,
გადამირაზეს კარი... მიჩვენეს გზა-ვრდომილი.
მე სიყვარული ვუძღვენ, მდელო ტურფად მკობილი,
მათ-კი სამაგიეროთ: შური გესლით აღვსილი!
სიცოცხლის მაძიებელს, დამხვდა ყველგან სიკვდილი,
და ცხოვრების სამარე... კუბო .. მწარე სიცილი ..

ს. ერთაწმინდელი

ქართველების „მატიცა“

ჩეხელთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება არის საერთო საეროვნო დაწესებულება და ყოველსავე პარტიულ ინტერესს გარეშე სდგას. კონსერვატორი ძველი — ჩეხი, ლიბერალი ახალი-ჩეხი, კლერიკალი, სოციალდემოკრატი, ყველანი ერთნაირად და თანხმად თავს დასტრიალებენ და იღწვიან თავგანსაცემელ „მატიცა“ სათვის. ის არ იფიქროთ, რომ მატიცას მარტო ინტელიგენცია ასულდგმულებს. ამ დაწესებულების ინტერესებს ემსახურება ყოველი ჩეხი, რა წოდებასაც უნდა ეკუთვნოდეს. რა საქმესაც უნდა ადგეს მატიცასათვის ფულებს აგროვებენ და სწირავენ მუშები, ხელოსნები და გლეხები. თითქმის ყველაზე უფრო ეს უკანასკნელნი სწირავენ.*)

*) არ უნდა დაივიწყოთ-კი, რომ ჩეხელი გლეხი კულტურის მხრივ მაღლა სდგას, თითქმის ყველამ იცის წერა-კითხვა, ყველა იწერს გაზეთსა და ჟურნალს.

სამშობლოდან გაძევებული ჩუნელიც არ იფიწებს „მატიცა“. ეოველ წლობით ლებუ-ლობს „მატიცა“ მოგან რამოდენისმე ათასს გულდენს: იდენს ამერიკიდან, ავსტრალიიდან, რუსეთიდან, ლონდონიდან, ვენიდან და სხვა ადგილებიდან, სიცა-კი სამშობლოდან გასული ჩუნელები სტოვრობენ...

იმისთანა ჩუნელი არ არის, რომელსაც „მატიცასთვისა“ არა შეეწიროს-რა. იმისთანა ჩუნელი არ მოიძოვება, იმისთანა ჩუნური დაწესებულება არ არის, რომელიც თავისს წმინდა მოვალეობად არა ჭრაცხდეს ამ სასოგადოების შემწობას. „მატ ცა“ შემწეობას უწენს ბრაგის ბარდამენტი და ეველა ქალაქის სებჭო, სადაც კი შეტესი ხმოსანთა ჩუნელია, „მატიცას“ უგზავნის ფულს ეოველი ჩუნელი ბანკი, შემნახველ-გამსესხებელი კასსები და სხვა დაწესებულებანი. ისეთი სასოგადო და კერძო ოჯახის დღესასწაული არ იქნება გადახდილი, რომ „მატიცას“ არა ერგოს-რა.

ჩუნელები ეოველთვე შემოხვევით სარგებლობენ, რომ „სასოგადოების“ თანხა გაძლიერონ, ეოველი მიტინგისა და სასოგადო კრების დროს ერთი ვინმე დამწერეთაგანი ჩამოიფლის და „მატიცა“ სასარგებლოდ ფულს მოითხოვს

ეოველ კრების გათავების შემდეგ კრებთან დაგხვდებით ერთი ვინმე, რომელიც გამოგიწვეთ ქუდს და ამ სიტყვებით მოგმართავთ: — „მატიცასთვისა“.

ბალისა და თავ-შესაქცევების დროს ქალები ჭერებენ შეწირულებას „სასოგადოებისთვისა“.

შებრძანდით სადმე რესტორანში და ი რას დაინახავთ. ერთ-ერთს მაგიდას შემოსხდომია რამდენიმე ბერი. ერთი მათგანი წამოდგება და სიგარეს ასწევს მაღლა:

— ვაშეადი სიგარეს „მატიცა“ სასარგებლოდ! ორი კრეიცერი ღირს, ვინ გაიდებს შეტს? ამ დროს მთელ რესტორანში სიჩუმე ჩამოვარდება და ყოველის კუთხიდან გასმის:

— სამი!

- ოთხი!

— ხუთი!

სიგარის ბატრონი მიდის მაგიდასთან და ფულებს ჭერებს ქუდში. ყაჭრობა კარგა ხანს გრძელდება. სასოგადოება ალტაცებულია, ბოლოს ერთ გრაშად ღირებული სიგარა გაიყიდება ორ ან სამ გულდენად. ამ ფულებს ერთან განსაგუთრებულ კოლოფში, რომელზედაც წერია „**წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოებისთვის**“.

ამ გვარი კოლოფები თასობით გაგეთებულია სხვა და სხვა სასოგადო და სავაჭრო დაწესებულებაში ჩეხიასა, მორავიასა და ს

საქართველოს მეფურულ დეკემბრის დაბადების დღე.

ეს დღე საეკლესიო დღესასწაულის კარდა, იქნება ჩვენი ეროვნული დღესასწაულიც ამ დღეს, როგორც ჩვენაში, ჩვენშიაც მოიკრიბება შეწირულება მთელს საქართველოში წ.—კ. საზ. საესრგებლოდ.—

ამითი ჩაეერება საძირკველი ჩვენ ერთგნულ კეთეილცნობიერებას.

ანნა ვართაგავა

ქართული სახიობა

ვალ. გუნიამ კიდევ ერთხელ დაგვიმტკიცა, რომ მარჯვე კაცია, თაოსანი და თვითმოქმედი. „სახაზინო თეატრში“ უკვე ორი იაფ ფასიანი წარმოდგენა გამართა—პირველად „ღალატი“, მეორედ „სამშობლო“. ამავე პიესას იმეორებენ ხვალ სახალხო სახლში, ორივე წარმოდგენას ხალხი ბევრი დაესწრო. სასურველია დამსახურებულმა მსახიობმა თავის დასის ძალა მარტო ასეთ პიესებზე არ დახარჯოს: საჭიროა რეპერტუარის გამრავალფერება. **გულია**

მსახ. ალ. შანშიაშვილმა დიდი გამბედობა გამოიჩინა სცენაზე და ეს ერთი ხანია, რაც ფრიად საპასუხმგებლო როლებში გამოდის. ასეთი გამბედაობა ერთის მხრით თუ მოსაწონია, მეორით არა: ურიელ აკოსტას განსახიერებისათვის მარტო სურვილი არა კმარა... „ურიელ აკოსტა“ სახ. სახლში კვირას ნაშუადღევს წარმოადგინა. ახალგაზდა მსახიობს თითქო მძიმე ტვირთი დასწოლია, ხვნეშის და ვერ აუწევიაო, ასეთ მდგომარეობაში იყო. საერთოდ პიესაც სუსტობდა დადგმის მხრით: არც შეთანხმება, არც სტილის დაცვა... ერთადერთი სცენა იყო ცოტა შესაფერი—მეოთხე მოქმედება, სადაც ვ. გუნია (ბენაკიბა), ივანიძე (დე სილვა), მ. სარაული (დე-სანეტოს) და თვით ა შანშიაშვილი (ურიელი) შეიყარნენ... განსაკუთრებით საუცხოვონი იყვნენ ვ. გუნია და მ. სარაული, ნიჭიერი სცენისმოყვარე ქალი ვ. მარგველაშვილი მეტის მეტად ნორჩი აღმოჩნდა ივდითისათვის.

ეს პიესა იმავე დღეს წარმოადგინეს ავლაბრის სახალხო თეატრში ვ, მარგველაშვილის სასარგებლოდ იმავე ალ. შანშიაშვილის მონაწილეობით, გაცილებით უკეთესად. **უსავანო**

ქართველ მსახიობთა ამხანაგობამ მ ქორელის რეჟისორობით სახალხო სახლში ორშაბათს, 30 მარტს წარმოადგინა „კაი გრაკი“ წარმოდგენას ნაჩქარეობა ეტყობოდა. მიუხედავად ამისა, წარმოგენამ სათანადოდ ჩაიარა: მშვენიერი შესაფერი კორნ ლია იყო ეფ. მესხი, ლუკი—ა. იმედაშვილი, კაი გრაკი—ი. ზარდალიშვილი, ლიკინია—ა. ქიქოძე და მარკ ფულვი—პ. კორიშელი. გვარიანი იყო ლიკი დრუზი ხ. გომელაური. სალიანგო სცენები მოისუსტებდა.

შემდეგი წარმოდგენა—„მედია“ გაიმართება ოთხშაბათს. **—ერი**

გალაჯარაში პარასკევს 13 მარტს აქაურმა სცენის მოყვარეთა ჯგუფმა ბ. ა პაველიაშვილის რეჟისორობით და ბ. მატარაძის მონაწილეობით, წარმოადგინა „და-ძმა“ ვ. გუნიასი. პიესამ კარგად ჩაიარა, თუმცა იყო ნაკლებულობა, როგორც როლების ასრულებაში, ისე სცენის მოწყობილობაში. სცენა ძალიან ღარიბია დეკორაციებით და მოწყობილობით—ისე რომ ძალიან ძნელია ამ გვარი პიესების დადგმა. მოთამაშეთა შორის ირჩეოდნენ ბ. ბ. გ. მატარაძე (ოტია), ა. პაველიშვილი (გაიოზი), პ. მაჩაბელი ფაშა), კასრაძე (ადამია), ქ ქ. ნ. ცალქალამანიძე და ნ. მაჩაბელი (მარინე და გადია), რომელებსაც ეტყობოდათ როლის ზეპირად ცოდნა და მოხდენილი თამაში.

წარმოდგენას ხალხი საკმაოდ დაესწრო, თუმცა ამინდი ხელს არ უწყობდა—წვიმდა.

საჭიროა გამგეობამ მეტი ყურადღება მიაქციოს წესრიგის დაცვას პარტერში. **სკამი № 5**

დ. ლანჩხუთის თეატრში 8 მარტს მსახიობ ა. ჯაყელის რეჟისორობით წარმოადგინეს 1) „ადამ და ევა“ კომ. 2 მოქ. და 2) „ორი მშიერი“ ვოდ. 1 მოქ.

„ადამ და ევაში“ საშუალოდ შეასრულა ქ-ნმა რ არაქელოვამ მოუთმენარი ცნობის-მოყვარე დედაკაცის (თამარიკას) როლი, არა უშავდათ ბ. ჯაყელს (ივანიკა) და ბ. კ. ყენტს (ახირებულაძე). ვოდევილმა „ორი მშიერი“ სუსტად ჩაიარა.

ხალხი ძლიერ ცოტა დაესწრო. მიზეზი ნშკარაა: გაქრა ის დრო, როდესაც ხალხს კომედიები და ზღაპრები აკმაყოფილებდა. მიეცით ხალხს იაფ ფასიანი შინაარსიანი წარმოდგენები, მეტი ყურადღება მიაქციეთ სახალხო წარმოდგენების მართვას, ეცადეთ შეაერთოთ ხალხი და სცენა, შეაგნებინეთ ხალხს, რომ თეატრი სკოლაა, სცენა—ხელოვნების ტაძარი და გულწრფელად ემსახურეთ სამშობლო სცენას, თორემ სიყვარულის მაგიერ სიძულვილსა და სიშმილს დიმსახურებთ. **„ალიოზნი**

წვრილი ამგეგი

სახალხო სახლში წარმოდგენილი იქნება წრის მიერ დღეს „მეეტლე ჰენშელი“, ხვალ ვ. გუნიას მიერ „სამშობლო“, ოთხშაბათს ამხანაგობის მიერ „მედეა“ ნ. ჩხეიძის მონაწილეობით.

დავით ის. ასათიანი ჩვენი ხალხის საუკეთესო მომავლის ერთი დაუცხრომელი, ჩუში, მაგრამ ფრიად სასარგებლო და თავგამოდებული მუშაკი, უბედური შემთხვევით მოკლულ იქმნა.

კოტე მესხის ბიუსტი გაკეთა ახალგაზდა მსახიობ-მხატვარ-მოქანდაკემ, მ. ჰიაურელმა.

✦ **ახალგაზდა მსახიობ-მხატვარი** მ. ქიაურელი საქანდაკო სახელოსნოს, ოტელიეს მოწყობას აპირებს, რომ უფრო ბეჯითად დაიწყოს მქანდაკობა. სახსრის საშოვრად 9 აპრილს სახალხო სახლში გამართავს წარმოდგენას („მელანიას ოინები", „პირიმზე)".

✦ **ცნობილი მხატვარი მ. თოიძე** ამ მოკლე ხანში გამართავს საკუთარ ნახატების გამოჩენას, გამოფენილი იქნება ბევრი ახალი ნახატი, რომელთ შესაქმნელად მხატვარი კარგა ხანია მუშაობდა და მუშაობს.

✦ **ქართულ კულტურის მოყვარულთა საზოგადოებას** გადაუწყვეტნია ცალკე წიგნად გამოსცეს აკაკის ბიოგრაფია, მის დილაზე წარმოთქმულ სიტყვებითურ, იმ თანხით რომელიც 25 მარტს გამართულ დილაზე დარჩა.

✦ **აკაკის ბიოგრაფიის** დაწერვა მიენდო ახალგაზდა მწერალ-კრიტიკოსს დ. კასრაძეს.

✦ **სათეატრო მუზეუმისთვის** მათე იანქოშვილმა გადმოგვცა 1886 წ. 26 ქრისტეშობისთვეს ლ. აღნიაშვილის „ქართულ ხოროს" მიერ გამართულ კონცერტის პროგრამა (ატლასზე დაბეჭდუ ლი).

✦ **მხატვრობისა და ხელოვნების მოყვარულთა** დარბაზში გასულ კვირას ნახატების აუქციონი იყო დანიშნული. დარბაზში გამოფენილი იყო, სხვათა შორის, ჩვენის მხატვრის მოსე თოიძის ეტიუდები, მისი მოწაფის გუდიაშვილის ნახატები და სხ. მხატვარ მ. თოიძის ნახატების უმეტესობა თუმცა დასრულებული არ არის, მაგრამ მათშიაც სჩანს თვით შემოქმედი, თავისებური, თავისუფალი ხელოვნის ხელი. ყალამი მხატვრისა თვალ-მჭრელია, მეტყველი და სიცხოველით მოსილი.

✦ **პირველად თელავში სასულიერო კონცერტს** გამართავს წ. კ. ს თელავის განყოფილებასთან არსებულ მგალობელთა გუნდი კომპოზიტორ ნ. სულხანიშვილის ლოტბარობით 5 აპრილს.

✦ **ნინო ჩხეიძე საგასტროლოდ** ქუთაისს ეწვია 4 და 5 აპრილისათვის („მამულ-დედული" და „ივდითი").

✦ **თელავში წარმოდგენების გამართვა** შეიძლება მხოლოდ საზოგადო სკრებულოში, სადაც სცენის გარდა არაფერი მოიპოვება და დიდ გასაჭირშია ვინც საღამოებსა ჰმართავს. კარგი იქნება კლუბის მესვეურთ სკამები მაინც შეიძინონ.

მსახიობი კ. მაჭარაძე, რომელიც უბრალო ჯარისკაცად იყო გაგზავნილი გერმანიის საზღვრებისკენ (ახლა ოფიცრობა მიუღია), კარგად არის და ყველა ნაცნობ-მეგობრებს „ულოცავს ბრწყინვალე ქრისტეს აღდგომას!"

✦ **გარდაიცვალა** ბალაჯრის სცენის მოყვარე ლადო დარახველიძე, რომელიც ნიჭიერ სცენის მოყვარედ ირიცხებოდა. ღარიბად ცხოვრობდა. დაკრძალულ იქმნა ამხანაგ-მეგობართა შორის შეგროვილ ფულით.

✦ **ქუთაისის მსახ. ამხანაგობამ** დასში მოიწვია მსახიობნი ქ—ნი ო. ღოღობერიძის-ასული გ.ბ. ბარველი ი. და არაბიძე ვ.

✦ **ნებართვის ასაღებად** გადაეცა ცენზურას სობოლჩიკოვ-სამარინის ახალი პიესა **„იუდას მემკვიდრე"**, რომელსაც ქუთაისის ამხანაგობის დასი დასდგავს. ამ პიესისათვის იხატება დეკორაციები და შეიკერება ახალი ტანისამოსი.

✦ **დ ხაშურის ქართ. დრამ. წრემ** 24 მარტს სადღესასწაულოდ წარმოადგინა: „გაბატონებული მსახური" კომ. 1 მ. ვ. აბაშიძისა და „საღამოს ერთი ცხვირი ხეირია" კომ. 1 მოქ. სუნდუკიანცისა. წარმოდგენამ კარგად ჩაიარა და ხალხიც ბლომად დაესწრო. ამ მოკლე ხანში იმართება აკაკის სალიტერატურო საღამო, რომლის წმინდა შემოსავალი მოხმარდება აკაკის მიერ ნაანდერძევ ფონდს.

✦ **ავლაბრის ქართულ სახალხო წარმოდგენების მმართველ წრესთან** დაარსდა: 1) ქართული მომღერალ-მგალობელ ქალ ვაჟთა გუნდი და 2) მემუსიკეთა გუნდი. გუნდისა და ორკესტრის გასაძლიერებლად იწვევენ ყველა მსურველს. პირობების შესატყობად და ჩასაწერად მიჰმართონ გუნდის ლოტბარს ბ. შაქრო ხატიაშვილს (მთავარ ანგელოსის სამრევლო სკოლა, საღამ 4—7 საათამდე) 2) ორკესტრის ხელმძღვანელს (კაპელმეისტერს) ბ. ნიკო ლაბაძეს (ჩუღურეთის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის გალავანში), და 3) ორკესტრის და გუნდის დამაარსებელს ბ. თომა ნასიძეს (შემახის ქუჩა № 5, თბილისის პოლკის ყაზარმების გვერდით, კახეთის ქუჩა).

✦ **„ხმა კახეთის" რედ-გამომცემელი კ. ტყავაძე,** რომელიც სამართალში იყო მიცემული 129 მუხლის ძალით, სამოსამ. პალატამ გაამართლა. იცავდა ნაფიცი ვექილი ოსიკო ბარათაშვილი.

✦ **დაზარალებულ აჭარელთა სასარგებლოდ** სასოფლო-სამეურნეო ბანკმა გადასდო 642 მან. ფული უკვე გროვდება და ყველა გულშემატკივარმა თავისი წვლილი უნდა გაგზავნოს ქართ. საქველ. მოქმ. საზ—ის ხაზინადრის ვ. რ. ყიფიანის სახელზე, თბილისში სასოფ.-სამ. ბანკში.

წერილი რედაქციის მიმართ.

დიდათ პატივცემულო ბ. რედაქტორო! ნება მიბოძეთ თქვენი ჟურნალის საშუალებით უღრმესი მადლობა გამოუცხადო მსახიობ იუზა ზარდალიშვილს, რომელმაც თავის ხარჯით გამოუწერა თქვენი პატივცემული ჟურნალი „თეატრი და ცხოვრება" საბუის არჩილ ჯორჯაძის სახელობის სამკითხველოს.

პატივისცემით სამკითხველოს გამგე

იოსებ ჯორჯაძე

Дозволено Военной Цензурой. რედაქტორ-გამომცემელი **ანნა იმედაშვილისა**

ᲬᲔᲚᲘᲬᲐᲓᲘ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ

ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲔ ᲮᲔᲚᲛᲝᲬᲔᲠᲐ 1915 Წ.

ᲧᲝᲕᲔᲚᲙᲕᲘᲠᲔᲣᲚ ᲗᲐᲗᲔᲐᲢᲠᲝ, ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ, ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲠᲘᲕ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ

"ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲓᲐ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ"-ᲖᲔ

ᲘᲣᲛᲝᲠᲘᲡᲢᲣᲚ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲨᲐᲠᲣᲔᲑᲘᲗ

ᲬᲚᲘᲣᲠᲐᲓ 5 Მ. ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲘ ᲬᲚᲘᲗ 3 ᲛᲐᲜ.

„ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲓᲐ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ“ ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲐᲠ ᲥᲐᲣᲤᲠ-ᲓᲐᲡᲣᲠ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ ᲣᲛᲗᲐᲕᲠᲔᲡ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲐᲡ ᲛᲘᲐᲥᲪᲔᲕᲡ ᲡᲪᲔᲜᲘᲡ, ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ-ᲙᲐᲖᲛᲣᲚ ᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ, ᲛᲣᲡᲘᲙᲘᲡ, ᲥᲐᲜᲓᲐᲙᲔᲑᲘᲡ, ᲡᲐᲛᲮᲐᲢᲕᲠᲝ-ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲠᲘᲕ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲗᲐ ᲒᲐᲠᲙᲕᲔᲕᲐᲡ. **ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲜᲝᲛᲔᲠᲨᲘ ᲓᲐᲘᲑᲔᲭᲓᲔᲑᲐ ᲡᲐᲠᲔᲞᲔᲠᲢᲣᲐᲠᲝ ᲞᲘᲔᲡᲐ**

ᲤᲐᲡᲘ: ᲬᲚᲘᲗ **5** ᲛᲐᲜ., ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲘ ᲬᲚᲘᲗ **3** ᲛᲐᲜ., ᲗᲘᲗᲝ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ **10** ᲙᲐ�პ. ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲬᲝᲤᲐ ᲜᲐᲬᲘᲚᲜᲐᲬᲘᲚᲐᲓᲐᲪ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ: ᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲝᲬᲔᲠᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ **2** Მ., ᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲒᲐᲡᲕᲚᲐᲛᲓᲔ **2** Მ., ᲓᲐᲜᲐᲠᲩᲔᲜᲘ 1 Მ. ᲔᲜᲙᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ 1.

ᲔᲚᲛᲝᲬᲔᲠᲐ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ: ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐᲨᲘ („ᲡᲝᲠᲐᲞᲐᲜᲘ“-Ს ᲡᲢᲐᲛᲑᲐᲨᲘ) ᲓᲘᲚᲘᲗ 9—2 Ს., ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲘ 5—7 Ს., ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-�გᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲜᲢᲝᲠᲐ „ᲒᲐᲜᲗᲘᲐᲓ“-ᲨᲘ, „ᲪᲝᲜᲓᲚᲐᲡ“ ᲬᲘᲒᲜᲗᲡᲐᲕᲐᲭᲠᲝᲨᲘ, ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲡᲜᲝᲨᲘ — ᲐᲚ. **ᲫᲐᲫᲐᲛᲘᲐᲡᲗᲐᲜ, ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ** Თ. ᲛᲗᲐᲕᲠᲘᲨᲕᲘᲫᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲡᲐᲒᲐᲖᲠᲝᲨᲘ Ს. **ᲔᲞᲘᲢᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲗᲐᲜ**

ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲨᲘ ᲓᲐᲡᲐᲑᲔᲭᲓᲐᲗ. ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ: 1 ᲔᲒ. ᲝᲠᲘᲒᲘᲜᲐᲚᲘ, 2, ᲒᲒ. ᲙᲝᲠᲞᲣᲡᲘᲡ ᲞᲬᲙᲐᲠᲘ ᲔᲠᲗ ᲡᲕᲔᲢᲖᲔ 25 Კ. 3-ᲖᲔ — 20 Კ., 4 ᲖᲔ — 15 Კ. ᲤᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲛᲐᲡᲐᲚᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲘᲒᲖᲐᲕᲜᲝᲡ ᲘᲝᲡ. ᲘᲛᲔᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲖᲔ. ᲤᲝᲡᲢᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ: ᲗᲘᲤᲚᲘᲡᲘ, ᲠᲔᲓ. „ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲓᲐ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ“ **ᲘᲝᲡᲘᲤᲣ ᲘᲛᲔᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘ**

ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠ-ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲘ **ᲐᲜᲜᲐ ᲘᲛᲔᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ**

---

1 ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲚᲘᲓᲐᲜ Ქ. ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

„ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝ“

ᲤᲐᲡᲘ: ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲚᲘᲗᲘ ᲬᲚᲘᲗ 8 ᲛᲐᲜ. ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲬᲚᲘᲗ 5 ᲛᲐᲜ. ᲗᲕᲘᲗ 80 Კ. ᲪᲐᲚᲙᲔ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ 5 Კ- ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ — 7 Კ. ᲔᲡᲔᲕᲔ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲓᲐᲣᲠᲘᲒᲓᲔᲑᲐᲗ „ᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ“ ᲮᲔᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲤᲣᲚᲘ ᲘᲒᲖᲐᲕᲜᲝᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲗ: **ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ, ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ „ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝ“** ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲮᲚᲘ Პ. Ი. ᲒᲝᲙᲘᲔᲚᲘᲡᲐ.

ᲒᲐᲖᲔᲗᲡ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲙᲕᲘᲠᲐ ᲔᲥᲜᲔᲑᲐ ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲐ, ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲗᲐᲜᲐᲛᲒᲠᲛᲝᲑᲗᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲠᲐᲕᲚᲔᲑᲐᲖᲔ. ᲕᲘᲡᲗᲮᲝᲕᲗ ᲝᲛᲨᲘ ᲓᲐᲞᲠᲘᲚᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲙᲚᲔᲣᲚᲗᲐ ᲜᲐᲗᲔᲡᲐᲕ-ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲡ ᲛᲝᲛᲒᲕᲐᲬᲝᲓᲝᲜ ᲗᲐᲗᲘᲡ ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲘ. ᲕᲡᲗᲮᲝᲕᲗ ᲐᲒᲠᲔᲗᲕᲔ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲛᲑᲠᲘᲗ ᲓᲐᲬᲘᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝ ᲛᲝᲚᲝᲕᲬᲔᲗ ᲒᲕᲘᲒᲖᲐᲕᲜᲝᲜ ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲘ.

ᲛᲝᲬᲕᲔᲣᲚᲜᲘ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ ᲛᲬᲔᲠᲐᲚ-ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲜᲘ. ᲛᲐᲗᲘᲗ ᲡᲘᲐ ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲑᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲐᲓᲓᲔᲑᲐ.

ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ Ი. Თ. ᲪᲘᲜᲪᲐᲫᲔ

22 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ „ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲓᲠᲝᲔᲑᲘᲡ“ ᲛᲐᲒᲘᲕᲠᲐᲓ

„ᲕᲐᲓᲠᲔᲕᲐᲜᲘ“

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲦᲘᲠᲡ ᲬᲚᲘᲣᲠᲐᲓ 2 Მ. 50 Კ.

ᲤᲣᲚᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲘᲒᲖᲐᲕᲜᲝᲡ: ᲗᲘᲤᲚᲘᲡᲘ, ᲢᲘᲞᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ „ᲡᲝᲠᲐᲞᲐᲜᲘ“ ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲣ ᲒᲔᲝᲠᲒᲘᲔᲕᲘᲩᲣ ᲛᲣᲛᲚᲐᲓᲖᲔ

ᲕᲙᲘᲡᲠᲣᲚᲝᲑᲡ ᲝᲠᲒᲘᲜᲐᲚᲣᲠ ᲓᲐ ᲗᲐᲠᲯᲛᲜᲘᲚᲘ ᲮᲔᲚᲜᲐᲬᲔᲠᲔᲑᲘᲡ **ᲒᲐᲡᲬᲝᲠᲔᲑᲐ-ᲒᲐᲓᲐᲬᲔᲠᲐᲡ, ᲙᲝᲠᲔᲥᲢᲣᲠᲐᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔᲡ. ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ:** ᲞᲔᲠᲘᲝᲓᲣᲚ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲗᲐ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐ „ᲒᲐᲜᲗᲘᲐᲓᲘ“, ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲡᲞᲔᲥᲢᲘ **№ 18.**

ნომრები „ავრორა“

ახლად შეკეთებული, საუცხოოდ მოწყობილი, სუფთა, ელექტრონის სინათლით ქალაქის შუაგულს, ვორონცოვის ძეგლთან.

ნომრები ოთხი აბაზიდან. ნომრებში სამზავარეულო, ცხელი და ცივი წყლით საბანაოებით (დუში და ვანნა).

თბილისი, მიხეილის პროსპ. № 5.

ტელეფ. 13—14 (წ)

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲐᲠᲢᲘᲓᲐᲜ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲚᲔᲕᲐᲛᲓᲔ

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ ᲔᲚᲘᲠᲡ 4 Მ.

ᲮᲔᲚᲛᲔᲬᲝᲠᲔᲓ ᲓᲐᲘᲑᲔᲭᲓᲐ ᲓᲐ ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ
ᲡᲣᲠᲐᲗᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲜᲐᲗᲘᲜᲘ

ᲖᲝᲒᲗᲐ, ᲐᲙᲐᲙᲘ ᲓᲐ ᲘᲚᲘᲐ

ᲤᲐᲡᲘ: 50 Კ. ᲕᲘᲜᲪ ᲝᲠ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲒᲚᲐᲓ ᲓᲐᲛᲙᲕᲔᲗᲘᲡ, 20% ᲓᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ: ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, Ქ. Წ. ᲤᲐᲠᲗᲐᲜᲘᲫᲔᲡ ᲒᲐᲛᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲚᲘᲡ ᲡᲐᲯ. ᲤᲘᲒᲣᲠᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ. (5—5)

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ

„ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲓᲐ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ“

ᲒᲐᲡᲘᲡᲣᲚᲓᲐᲗ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐ ᲮᲠᲝᲕᲘᲜᲪᲘᲐᲨᲘ ᲒᲐᲓᲐᲔᲪᲐ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲠᲔᲪᲔᲚᲘ ᲙᲘᲜᲝᲡᲢᲣᲓᲘᲝᲡ

„ᲒᲐᲜᲗᲘᲐᲓᲘ“-Ს

ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲛᲐᲥ. ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲔ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲓᲘᲡ ᲞᲠᲝᲡᲞᲔᲥᲢᲘ, № 18 ᲤᲝᲡᲢᲘᲡ ᲣᲣᲛᲝ № 21.

ᲣᲤᲔᲚᲓᲐ ᲒᲐᲛᲘᲛᲔᲓᲕᲔᲚᲓᲗ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐ ᲮᲠᲝᲕᲘᲜᲪᲘᲘᲡᲘᲡ ᲛᲮᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲝᲗ.

ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲔᲑᲨᲘ ᲞᲔᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲓᲨᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚ ᲔᲜᲐᲖᲔ ᲒᲐᲛᲝᲒᲘᲓᲐ

ᲐᲙᲐᲙᲘᲡ ᲡᲐᲛᲐᲮᲡᲝᲕᲠᲝ ᲙᲠᲔᲑᲣᲚᲘ

გამო ემა დ. ჭიაბრიშვილისა, ფ. 50 Კ. შეᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲐᲚᲘ გადაეცემა **აკაკის სახელობის ფონდს** საწყობებს ᲞᲔᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲓᲨᲘ, ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲘᲠᲘᲡ ᲞᲠ. 10—26 ᲐᲠᲬᲘᲫᲔᲡᲗᲐᲜ. (5—4)

ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ „ᲒᲐᲜᲗᲘᲐᲓᲘ“ ᲛᲘᲮᲔᲘᲓᲘᲡ ᲞᲠᲝᲡᲞᲔᲥᲢᲘ 18. ᲞᲔᲠᲘᲝᲓᲘᲧᲔᲡᲜᲘᲧᲗ ᲘᲖᲓᲐᲜᲘᲗ

Типографія „Сорапань“ ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ „ᲡᲝᲠᲐᲞᲐᲜᲘ“